

KANTONALNA PRIVREDNA KOMORA TUZLA

TUZLANSKI KANTON

Vaš poslovni partner

Tuzlanski kanton

- Tuzlanski kanton je lociran u sjeveroistočnom dijelu Bosne i Hercegovine, sa Tuzlom kao administrativnim centrom.

Osnovni podaci o Tuzlanskom kantonu

Broj stanovnika	477.278
Površina	2.649km ²
GDP per capita	5.253 KM – 2.686 Eur
Direktna strana ulaganja (1.1.-30.11.2013.)	4.014.473 KM – 2.052.567 Eur
Broj privrednih društava (2013)	3.429
Broj obrta	10.723
Broj zaposlenih (2013)	80.727
Broj nezaposlenih (2013)	98.956
Prosječna mjesečna neto plata (2013)	738 KM – 377 Eur
Izvoz (2013)	1.045.846.000 KM
Uvoz (2013)	1.247.897.000 KM

Zašto Tuzlanski kanton?

- Bogatstvo prirodnih resursa
- Povoljna geostrateška pozicija
- Regija sa dugom industrijskom tradicijom
- Obrazovana, dostupna i mlada radna snaga
- Dobro razvijena saobraćajna infrastruktura
- Razvijena poduzetnička infrastruktura

Prirodni resursi

- ▶ Područje Tuzlanskog kantona bogato je raznovrsnim resursima, na čemu je izrastao širok dijapazon industrijske proizvodnje.
- ▶ Ugalj i kamena so su dva najvažnija mineralna resursa ove regije. Solno ležište je jedino ove vrste u Bosni i Hercegovini, a prema rezervama uglja ovaj prostor je najveće energetske područje Bosne i Hercegovine.

- ▶ Poljoprivredno zemljište zauzima 49% teritorije Tuzlanskog kantona,
 - ▶ Više od jedne trećine ukupnih poljoprivrednih površina Federacije BiH.
- ▶ Kanton raspolaže i značajnim hidropotencijalom. Najvažniji vodni resurs je akumulacijsko jezero Modrac u Lukavcu, zapremine 100 miliona m³ vode i površine 17 km². Najznačajniji vodotoci su rijeke Spreča, Tinja i Drinjača

Glavni privredni sektori

Energija

Regija ima velike kapacitete za proizvodnju električne energije.

- Termoelektrana Tuzla – najveći energetska kapacitet u Bosni i Hercegovini

- Instalirani kapacitet- 715 MW
- Prosječna godišnja proizvodnja struje– 3100 GWh
- Godišnja potrošnja uglja- 3,3 miliona tona.

Budući projekti u energetske sektoru

Blok 7 Termoelektrane Tuzla

- zamjenski kogeneracijski blok na lignit
- Instalirani kapaciteti - 450 MW + 270 MW toplotne energije
- Godišnja proizvodnja - 2756 GWh
- Investicija za izgradnju Bloka 7- 1499,2 miliona KM

Termoelektrana Banovići

- Planirani kapacitet- 300/350 MW
- Godišnja proizvodnja- 2047,5 GWh.
- Investicija – 1142,6 miliona KM
- Period izgradnje: 2015 - 2019.

Rudarstvo

- ▶ Geološke rezerve mrkog uglja u Tuzlanskom bazenu procijenjene su na oko 316 miliona tona, a lignita na oko 2,66 milijardi tona, (što čini 24% rezervi mrkog i oko 60% rezervi lignita u Bosni i Hercegovini)

- ▶ Godišnja proizvodnja uglja– 4.745.000 t
- ▶ 7500 zaposlenih

Glavne kompanije

- RMU Banovići
- JP EPBiH ZD Rudnici Kreka Tuzla
- JP EPBiH ZD RMU Đurđevik

- ▶ Na lokaciji višestoljetne eksploatacije soli preostale industrijske rezerve soli procijenjene su na oko 4,5 miliona tona.
- ▶ Područje Tuzlanskog kantona ima znatne rezerve i drugih minerala: kvarcnog pijeska (geološke rezerve 5,8 miliona, a eksploatacione 4,3 miliona tona), kamenih agregata, magnezita, krečnjaka, laporca i gline.

- ▶ Rudnici Soli Tuzla
- ▶ Ingram Srebrenik
- ▶ Tuzla kvarc
- ▶ Terakop Tuzla
- ▶ Rudnik krečnjaka Vijenac Lukavac
- ▶ Rudnik nemetala Kladanj
- ▶ Jata Srebrenik
- ▶ Jablan Srebrenik
- ▶ Kamenolom Stupari – Tuzlaputevi doo

“TUZLA - KVARC” d.o.o.
Rudnik i prerada kvarcnog pijeska

Metalna i elektroindustrija

► Proizvodnja metalnih konstrukcija, procesne opreme, transportnih sistema, odbojno-vlačnih naprava, svih vrsta dizalica, građevinske opreme, metalne stolarije, fasadnih elemenata, poljoprivredne mehanizacije te motornih dijelova i rasvjetnih tijela.

- Alfe-Mi Ltd Živinice
- Helios Banovići
- Deling Tuzla
- Elektroremont Banovići
- Unis Tok Kalesija
- Elcom Tuzla
- Rudar doo Tuzla
- MI Fering Gračanica
- Europrost Gračanica
- LivElir Gračanica
- CIMOS – TMD Ai Gradačac
- Bosna Niless Lukavac
- Tvornica transportnih uređaja Tuzla (TTU)
- Livnica čelika Tuzla
- Elir Nikola Tesla

HELIOS

Liv-ELIR d.o.o.
Elektro industrija i Remont

Hemijska i industrija nemetala

- ▶ Hemijska industrija u Tuzlanskom kantonu ima dugu tradiciju.
 - ▶ Osim proizvodnje soli, tu su i proizvodnja sode i koksa.
 - ▶ U novije vrijeme razvija se farmaceutska i kozmetička industrija.

- ▶ Global Ispat Coke Industry Lukavac
- ▶ Sisecam Soda Lukavac
- ▶ Solana Tuzla
- ▶ Cydonia Gračanica
- ▶ Zada Pharmaceutical
- ▶ Dita Tuzla
- ▶ Hempro Gradačac
- ▶ Limpio Tuzla
- ▶ Beat BH Živinice

GLOBAL ISPAT KOKSNA INDUSTRIJA DOO LUKAVAC
GLOBAL ISPAT COKE INDUSTRY LTD LUKAVAC
BOSNIA AND HERZEGOVINA

CYDONIA
PHYTOPHARMACEUTICALS

Građevinarstvo i industrija građevinskih materijala

▶ Građevinarstvo i industrija građevinskih materijala kvalitetno mogu realizovati značajne poslove na stanogradnji, proizvodnim i uslužnim objektima, niskogradnji i hidrogradnji.

- ▶ Xella BH – Ytong Tuzla
- ▶ Fabrika cementa Lukavac
- ▶ Vatrostalac – inženjering
- ▶ Širbegović Gračanica
- ▶ Tehnograd company Tuzla
- ▶ Luciana Lukavac
- ▶ Giprom Tuzla
- ▶ GPP doo Banovići
- ▶ Tehnograd Tuzla
- ▶ Cestotehnik Tuzla
- ▶ Gromex Srebrenik

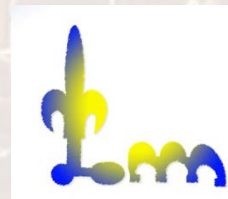

FABRIKA CEMENTA LUKAVAC

Industrija tekstila, kože i obuće

- ▶ Proizvodnja svih vrsta muške, ženske i dječije odjeće, posteljine, radne i zaštitne odjeće, rublja, stolnjaka i drugih konfekcijskih proizvoda, ima nekoliko značajnih industrijskih kapaciteta u Gradačcu, Gračanici, Tuzli, Srebreniku, Kladnju, Živinicama, Kalesiji i Lukavcu.

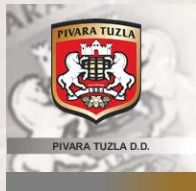
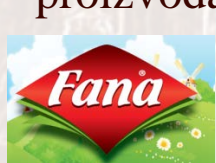

- ▶ IMK Kula Gradačac
- ▶ Werkkol Kladanj
- ▶ Olimp Gračanica
- ▶ Kanetex Gračanica
- ▶ New Export Kladanj
- ▶ Rentex-com Tuzla
- ▶ Kombax Lukavac
- ▶ Euro Galant
- ▶ Fortuna Gračanica
- ▶ Ligamont Lukavac
- ▶ Aida Tuzla

Poljoprivreda i prehrambena industrija

- ▶ Tuzlanski kanton raspolaže sa 133.770 hektara poljoprivrednog zemljišta (93% obradive površine) a ostalo su pašnjaci, bare i trstici.
 - ▶ Zemljište se koristi u niskom stepenu i sa niskim efektima u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, te se potrebe stanovništva u hrani ni približno ne zadovoljavaju vlastitom proizvodnjom.
- ▶ Prehrambena industrija: mlinsko-pekarska, mesna industrija, proizvodnja i prerada mlijeka, proizvodnja piva, bezalkoholnih pića i mineralne vode, kolača i konditorskih proizvoda.

- ▶ Pivara Tuzla
- ▶ Menprom Tuzla
- ▶ Fana Srebrenik
- ▶ Corn Flips Srebrenik
- ▶ AgroLife Gradačac
- ▶ Pilkom Gradačac
- ▶ OPG Veselčić
- ▶ Vegamix Živinice
- ▶ Kobens Lukavac
- ▶ Bony Tuzla
- ▶ Inmer Gradačac
- ▶ Plant Tuzla
- ▶ ZZ Gračanka
- ▶ Noćko Živinice
- ▶ Vegafruit
- ▶ Farma Spreča

Industrija plastike

- ▶ PVC+ALU proizvodi (vrata, ograde, građevinska stolarija)
- ▶ Ambalaža od plastičnih masa (vreće za otpatke, ambalaža, folije...)
- ▶ Proizvodi za građevinarstvo, centralno grijanje, vodoinstalacije i elektroinstalacije...

- ▶ Alpamm Tuzla
- ▶ Variplast Gračanica
- ▶ Herceg Srebrenik
- ▶ Plamingo Gračanica
- ▶ RPC Superfos – Helioplast Gračanica
- ▶ Deplast doo Tuzla
- ▶ Buscherhoff - Plastik d.o.o.
- ▶ Poly doo Tuzla
- ▶ Pullcom BH Gradačac
- ▶ Aluplastik Živinice
- ▶ Profine Živinice

ALPAMM₁₉₈₄ Tuzla
Alumijska građevinska stolarija

ALUPLASTIK ŽIVINICE

RPC
SUPERFOS

Deplast
ALUMINIJSKI SISTEMI ZA OGRADE

poly

PULLCOM BH
P U L L E D C O M P O S I T E S

plamingo

HERCEG

*Broj 1 za
prozore i vrata a Biff*

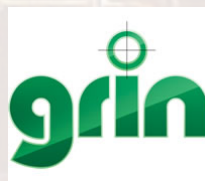

»VARIPLAST« d.o.o.
PREDUZEĆE ZA PRERADU PLASTIKE, TRGOVINU I UVOZ-IZVOZ
GRAČANICA

Šumarstvo, drvna industrija i kartonaža

- ▶ Šumsko zemljište obuhvata 139.000 hektara.
 - ▶ Raspoloživa drvna masa za godišnju sječu iznosi 215.000 m³, od čega sa 66% lišćari i 34% četinari.
 - ▶ U industrijsku preradu drveta usmjerava se 115.000 m³, a ostalo se koristi kao drvo za ogrijev, podgradu u rudnicima i slično.
- ▶ Drvna industrija je razvijena u području proizvodnje kuhinjskog, školskog i uredskog namještaja, unutarnjeg uređenja, spavaćih soba, stolarije, papirne ambalaže, sobnog namještaja, proizvodnju briketa, panel namještaja, primarnu preradu drva.

- ▶ H-M-M Gradačac
- ▶ Jadrina Gračanica
- ▶ Malagić Živinice
- ▶ Konjuh Živinice
- ▶ Izazov Kalesija
- ▶ Elegance Tuzla
- ▶ Isowood Gračanica
- ▶ Grin Gračanica
- ▶ CPA Kalesija
- ▶ Iverex komerc Živinice
- ▶ Benf company Živinice
- ▶ FEN-BH Lukavac
- ▶ Prima Sofa Kalesija
- ▶ Extra doo Tuzla
- ▶ Solid Wood Gradačac

za ljepši stil življenja

Trgovina

- ▶ U oblasti trgovine je tokom posljednjih nekoliko godina osnovan najveći broj privrednih subjekata.
 - ▶ Sada su na sceni procesi okrupnjavanja u trgovini. Grade se kapaciteti sa kompleksnom ponudom, ali i sa specijaliziranim asortimanom, podiže se kvalitet ponude i kvalitet usluge, a proces otvorenosti i konkurencije na tržištu ide u prilog potrošačima.
 - ▶ Na području Kantona su prisutne internacionalne trgovinske firme, ali jačaju i neke domaće firme koje prate trendove u trgovini.
- ▶ Bingo Tuzla
 - ▶ Omega Živinice
 - ▶ Piemonte Tuzla
 - ▶ AKM Commerce Tuzla
 - ▶ Drampek Tuzla (Dramar)

Turizam

Turistička zajednica Tuzlanskog kantona

- Etno turizam
- Vodeni turizam
- Religijski turizam
- Sajamski turizam
- Sportski turizam

▶ Turističke lokacije:

- ▶ Termalna banja Ilidža Gradačac
- ▶ Panonska jezera Tuzla
- ▶ Jezero Modrac Lukavac
- ▶ Rajsko jezero Živinice
- ▶ Jezera Hazna i Vidara Gradačac
- ▶ Jezero Bistarac Lukavac
- ▶ Jezero Sniježnica Teočak
- ▶ Muška voda Kladanj
- ▶ Djevojačka pećina Kladanj
- ▶ Planina Konjuh
- ▶ Kula Husein kapetana Gradašćevića Gradačac
- ▶ Tvrđava Gradina Srebrenik
- ▶ Nekropole stećaka u Banovićima, Kladnju, Živinicama, Kalesiji, Tuzli, Teočaku i Sapni
- ▶ Arheološki park neolitskog sojeničkog naselja u Tuzli
- ▶ Etno avlija Mačkovac
- ▶ Bosanska avlija Mala Lohinja Gračanica
- ▶ Kamene kugle u Teočaku
- ▶ Turistički voz Ćiro

▶ Smještajni kapaciteti:

- ▶ Hotel Tuzla
- ▶ Hotel Tehnograd
- ▶ Motel Royal
- ▶ Motel Rudar Tuzla
- ▶ Pansion Miris dunja Tuzla
- ▶ Golden Star hotel Tuzla
- ▶ Hotel Lukavac
- ▶ Hotel Senad od Bosne Lukavac
- ▶ Hotel Zlača Banovići
- ▶ Motel Sax Gračanica
- ▶ Motel Polo Junior Kalesija
- ▶ Hotel Bosna Kladanj
- ▶ Motel Orion Srebrenik
- ▶ Motel Gradina Srebrenik
- ▶ Hotel Banja Ilidža Gradačac

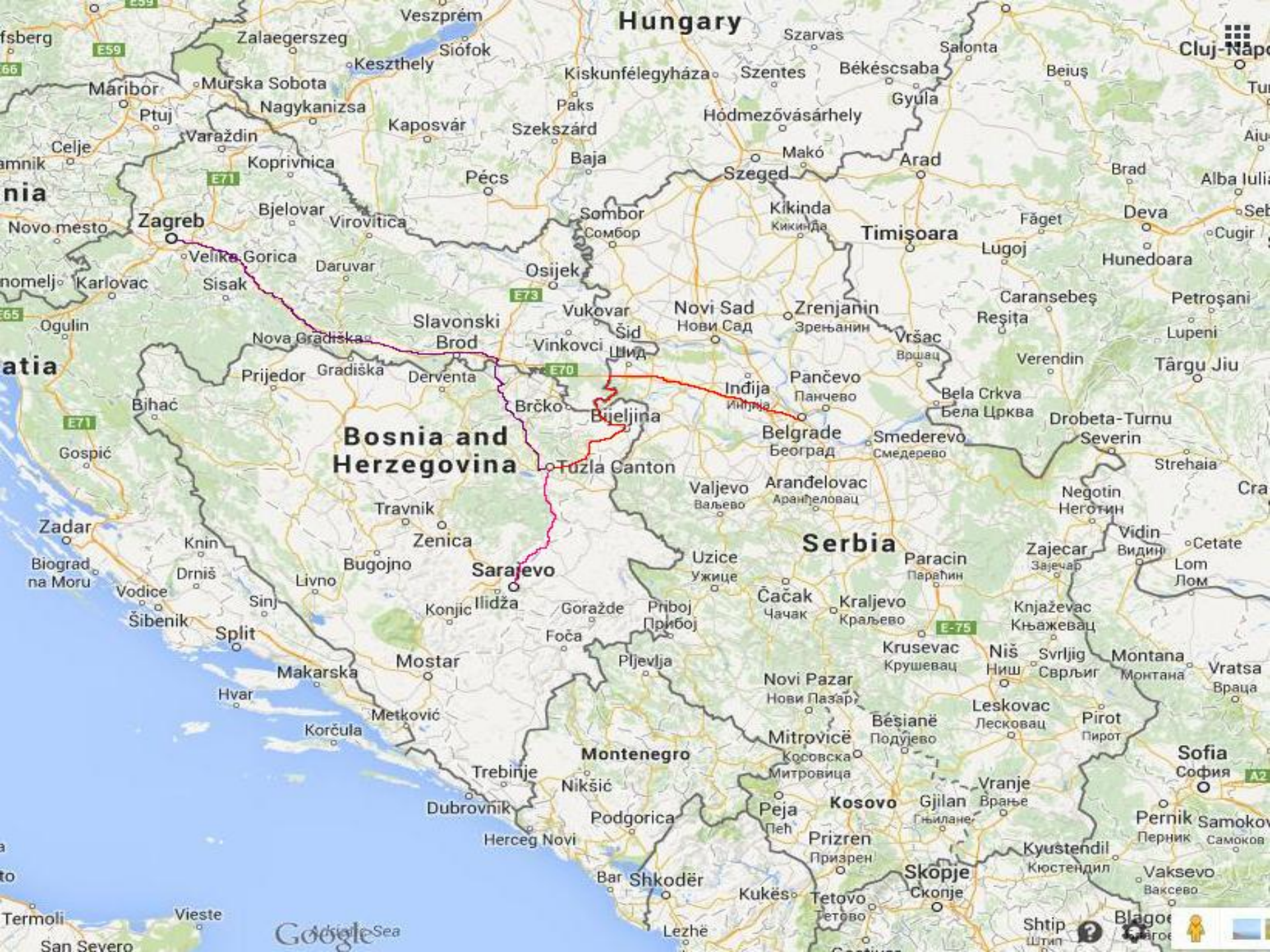

Finansijske usluge

- ▶ NLB banka dd Tuzla
- ▶ Raiffeisen bank BiH
- ▶ Sparkasse bank BiH
- ▶ UniCredit bank BiH
- ▶ Sberbank BiH
- ▶ Hypo-Alpe-Adria Banka
- ▶ Intesa Sanpaolo banka
- ▶ Moja banka
- ▶ Nova banka
- ▶ Razvojna banka Federacije BiH
- ▶ MKD Mikrofin
- ▶ MKF Mi-Bospo
- ▶ MKF Eki
- ▶ MKF Partner
- ▶ Sarajevo osiguranje
- ▶ Euroherc osiguranje
- ▶ Bosna Sunce osiguranje
- ▶ VGT osiguranje

Saobraćajna mreža

- ▶ Dobro razvijena mreža lokalnih i regionalnih cesta
 - ▶ Cestovna infrastruktura - 1994 km
 - ▶ Blizina budućeg transnacionalnog koridora Vc koji povezuje Centralnu Evropu i Jadransko more
- ▶ Željeznička infrastruktura - 187 km
 - ▶ Tuzla – Doboj
 - ▶ Živinice – Zvornik
 - ▶ Brčko - Banovići
- ▶ Udaljenost međunarodnih aerodroma koji omogućuju stalnu vezu sa najznačajnijim evropskim destinacijama:
 - ▶ Međunarodni aerodrom Tuzla (16 km)
 - ▶ Međunarodni aerodrom Sarajevo(122 km)
 - ▶ Aerodrom Nikola Tesla Beograd (186 km)
 - ▶ Međunarodni aerodrom Zagreb (340 km)
- ▶ Granični prijelaz Orašje (BiH - Hrvatska) – 82 km
- ▶ Granični prijelaz Rača (BiH – Srbija) – 90 km
- ▶ Luka Ploče– 303 km
- ▶ Visoka koncentracija transportnih preduzeća.

Hungary

Bosnia and Herzegovina

Serbia

Montenegro

Kosovo

Skopje

Budući projekti u saobraćaju

Regionalni CARGO Centar

- ▶ Međunarodni aerodrom Tuzla (MAT)
- ▶ Aktivnosti:
 - ▶ Izgradnja CARGO centra
 - ▶ Izgradnja Air parka
 - ▶ Proširivanje piste aerodroma
 - ▶ Izgradnja biznis i logističkog centra sa skladišnim halama
 - ▶ Jačanje rada turističke agencije MAT
- ▶ Vrijednost projekta: 64.000.000 KM

- ▶ Autocesta Orašje-Tuzla-Žepče
 - ▶ Autocesta Orašje-Tuzla – 61,02 km
 - ▶ Autocesta Tuzla – Žepče (priključak na koridor Vc) – 52,13 km
- ▶ Vrijednost projekta
 - ▶ Autocesta Orašje – Tuzla 416.000.000 KM
 - ▶ Autocesta Tuzla - Žepče n/a

- Legenda:**
- autocesta
 - brza cesta
 - A1-autocesta u Koridoru Vc (Svitaj-Odžak-Doboju jug-Zenica-Sarajevo-Mostar-Zyndri)
 - A2-autocesta Tuzla-Orasje
 - A3-autocesta Žepče-Tuzla
 - A4-Jadransko-jonska autocesta
 - B1-brza cesta Bihac-Jajce-Donji Vakuf-Travnik-Lašva
 - B2-brza cesta Donji Vakuf-Bugojno-Kupres-Livno
 - B3-brza cesta Mostar-Broki Brijuni-Posušje
 - B4-brza cesta Sarajevo-Goražde

Prevoznici i špediteri

- ▶ Activ Trans Tuzla
- ▶ Heroks Tuzla
- ▶ Klan prevoz Gračanica
- ▶ Kuna Tuzla
- ▶ Transkop Tuzla
- ▶ Transport Gračanica
- ▶ Tuzlaprevoz Tuzla
- ▶ Tuzlatransport Tuzla
- ▶ Top šped Gradačac
- ▶ Tomić prevoz Tuzla
- ▶ Ripčetrans Srebrenik

Špedicija:

- ▶ Lamišped Tuzla
- ▶ Novošped Tuzla
- ▶ Interšped Sarajevo
- ▶ Eurošped Tuzla
- ▶ D&S Tuzla

Sajmovi u Tuzlanskom kantonu

- ▶ Gradačački sajam – Sajem šljive
- ▶ Grapos – expo Gračanica
- ▶ Lukavački sajam turizma
- ▶ Sajam Energa Tuzla
- ▶ Dani jagodičastog voća Čelić

Ljudski potencijali

▶ Populacija

▶ Tuzlanski kanton: 498.911 stanovnika (13% populacije BiH)

▶ 70% populacije Tuzlanskog kantona je starosne dobi između 15-64 godine.

▶ Radna snaga (radnoaktivno stanovništvo): cca 200.000

▶ Nezaposleno stanovništvo: cca 100.000

▶ Kvalifikaciona struktura:

- Visokoobrazovani radnici 6%
- Radnici sa srednjom stručnom spremom 27%
- Kvalifikovani radnici 36%
- Nekvalifikovani radnici 31%

Obrazovanje

▶ Univerzitet u Tuzli

- ▶ Akademija dramskih umjetnosti
- ▶ Edukacijsko - rehabilitacijski fakultet
- ▶ Ekonomski fakultet
- ▶ Fakultet elektrotehnike
- ▶ Fakultet za tjelesni odgoj i sport
- ▶ Farmaceutski fakultet
- ▶ Filozofski fakultet
- ▶ Mašinski fakultet
- ▶ Medicinski fakultet
- ▶ Pravni fakultet
- ▶ Prirodno matematički fakultet
- ▶ Rudarsko geološko građevinski fakultet
- ▶ Tehnološki fakultet

- ▶ Američki univerzitet u Tuzli
- ▶ Međunarodna poslovno-informaciona akademija Tuzla
- ▶ Centar za obrazovanje odraslih Gračanica
- ▶ Institut za zavarivanje Tuzla
- ▶ Srednje škole svih profila

Univerzitet u Tuzli
Bosna i Hercegovina

Kako pokrenuti posao?

- ▶ Zakon o privrednim društvima FBiH („Službene novine FBiH“, br. 23/99, 45/00, 2/02, 29/03, 68/05, 84/08, 7/09, 63/10 i 75/13) reguliraju osnivanje, rad i prestanak poslovanja privrednih društava u FBiH.

Vrsta preduzeća	Broj osnivača	Minimalni osnivački kapital
Društvo s neograničenom odgovornošću (DNO)	2 ili više fizičkih lica	Nema
Društvo s ograničenom odgovornošću (DOO)	1 ili više fizičkih i/ili pravnih lica	2.000 KM (min.100 KM po osnivaču)
Komanditno društvo (KD)	2 ili više fizičkih i/ili pravnih lica	Nema
Dioničko društvo (DD)	1 ili više fizičkih i/ili pravnih lica	4.000.000 KM –otvoreno (minimalno 40 dioničara) 50.000 KM – zatvoreno

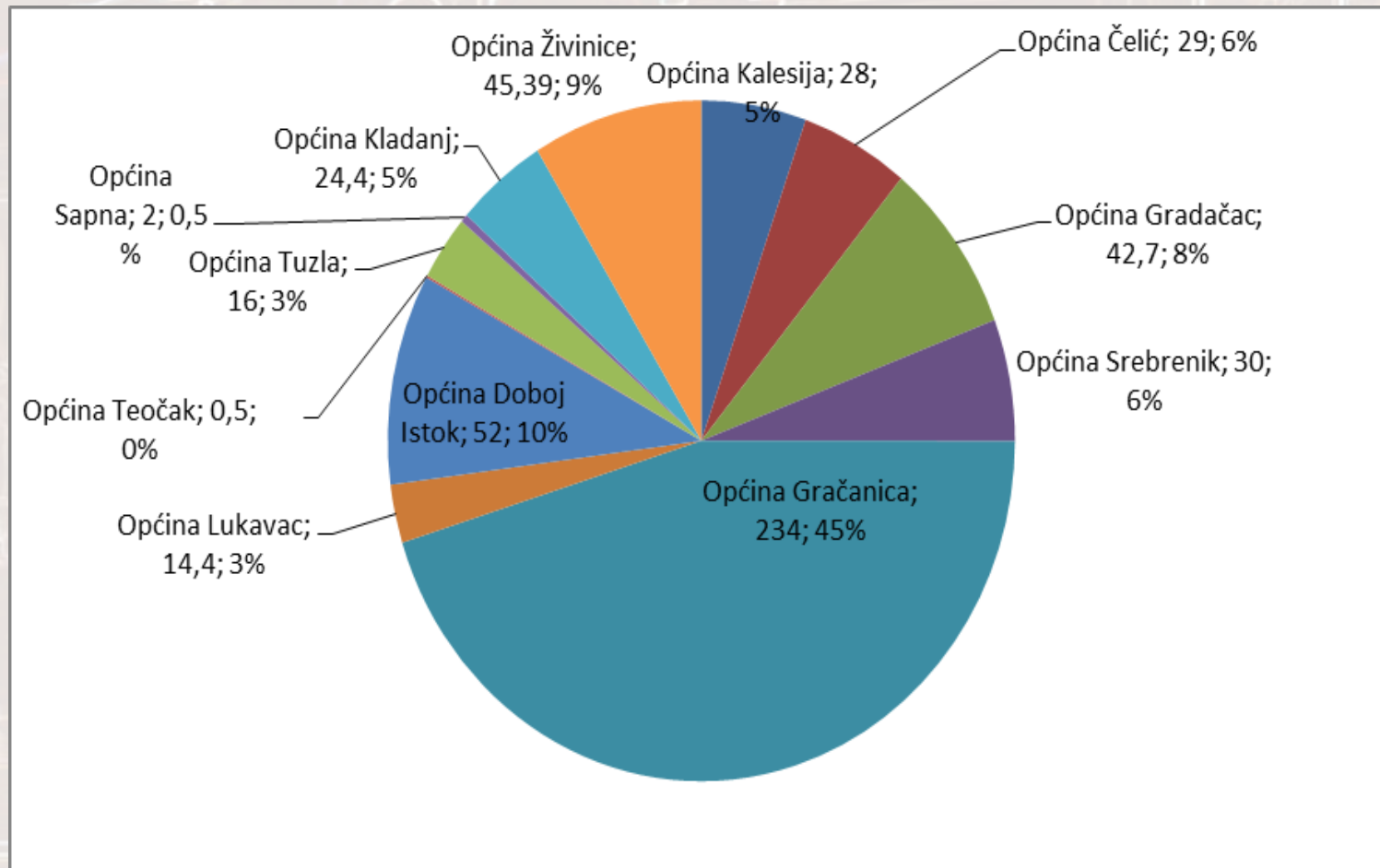
Koraci za početak poslovanja

1. Priprema i sastavljanje osnivačkog akta (notar)
2. Uplata osnivačkog uloga
3. Registracija kod mjerodavnog općinskog/osnovnog suda
4. Izrada pečata
5. Otvaranje žiro računa u poslovnoj banci
6. Prijavljivanje preduzeća i zaposlenih u poreznu upravu
7. Izjava osnivača o ispunjavanju svih uslova za počinjanje aktivnosti (predaje se nadležnoj inspekcijskoj službi)

Br.	Koraci	Troškovi
1	Osnivački ugovor (notar)	300 KM
2	Uplata osnivačkog kapitala	2000 KM
3	Registracija firme u nadležnom sudu	405 KM (registracijska taksa) 150 KM (taksa za objavu u službenim novinama)
4	Izrada pečata	20-50 KM
5	Otvoranje računa u banci	Nema troškova
6	Registracija u poreskoj upravi	Nema troškova
7	Obavijest nadležnoj općini	15 KM (administrativna taksa)
8	Troškovi advokata	600 KM

Investicione lokacije

- ▶ Ukupna površina poslovnih zona na području Tuzlanskog kantona je 518.39 hektara i tu trenutno radi 313 preduzeća.

Poslovne zone u Tuzlanskom kantonu

Općina	Naziv	Status	Površina (ha)	Broj preduzeća
Tuzla	Razvojno-poduzetnička zona Tuzla	Zona u fazi uspostave	16	-
Čelić	Privredni kompleks - poslovna zona „Brnjik“	Postojeća poslovna zona	29	3
Doboj Istok	Poslovna zona „Luke“ i Poslovna zona „Starača“	Zona u fazi uspostave	20 + 32	-
Gračanica	Poslovna zona Gračanica	Postojeća poslovna zona	234	187
Gradačac	Industrijska zona 1 i 2	Postojeća poslovna zona	42,7	35
Kalesija	Industrijska zona Kalesija	Postojeća poslovna zona	12	11
	Poslovna zona Kalesija Gornja	Postojeća poslovna zona	16	12
Kladanj	Poslovna zona „Ravni Stanovi“	Zona u fazi uspostave	24,4	-

Poslovne zone u Tuzlanskom kantonu

Općina	Naziv	Status	Površina (ha)	Broj preduzeća
Lukavac	Industrijska zona Lukavac	Postojeća poslovna zona	14,4	1
Sapna	Industrijsko-poslovna zona 1 (IP 1)	Zona u fazi uspostave	2	-
Srebrenik	„Špionica I“ Općina Srebrenik	Postojeća poslovna zona	30	10
Teočak	Poslovna zona „Janja“	Zona u fazi uspostave	0,5	-
Živinice	Poslovna zona Maline	Postojeća poslovna zona	5,5	26
	Poslovna zona Ciljuge 2	Zona u fazi uspostave	9,4	0 PS 38 parcela
	Poslovna zona Kasarna Ljubače	Postojeća poslovna zona	18,85	4
	Poslovna zona Novi grad	Postojeća poslovna zona	5,6	22
	Poslovna zona Aerodrom Ciljuge	Postojeća poslovna zona	6,04	2

Poslovni inkubatori i tehnološki parkovi

▶ RPC Tuzla

- ▶ 74 MSP inkubiranih u periodu 2004-2014.
- ▶ Fizička infrastruktura, savjetodavne usluge, poslovno povezivanje, edukacija i promotivne aktivnosti.

▶ BIT Center Tuzla – Business innovation and technology

- ▶ mjesto razvoja IKT preduzeća
- ▶ 42 MSP inkubiranih od osnivanja 2005. godine
- ▶ Fizička infrastruktura, savjetodavne usluge, poslovno povezivanje, edukacija i druge usluge u skladu s potrebama preduzeća.

▶ MTTC d.o.o. Gračanica - Centar za napredne tehnologije

- ▶ Tehnološki park
- ▶ Virtualna izrada alata i virtualni inženjering

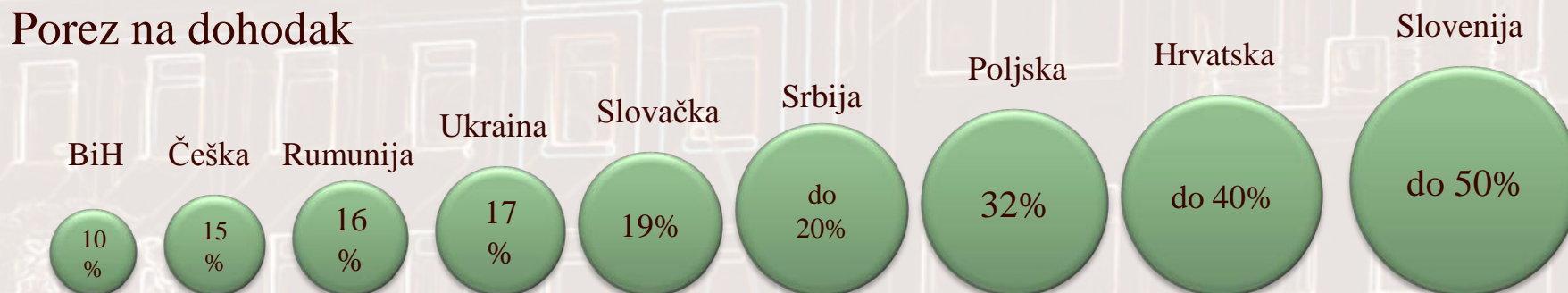
Poreski sistem Bosne i Hercegovine

Temeljne poreske kategorije	Iznos
Porez na dodanu vrijednost (PDV)* (najniži u regionu)	17%
Porez na dobit * (najniži u regionu)	10%
Porez na dohodak	10%
Porez na imovinu	Ovisno o vrsti
Doprinosi za socijalno osiguranje koje plaća poslodavac i zaposlenik	68%
Trošarine	Zavisno o tarifi

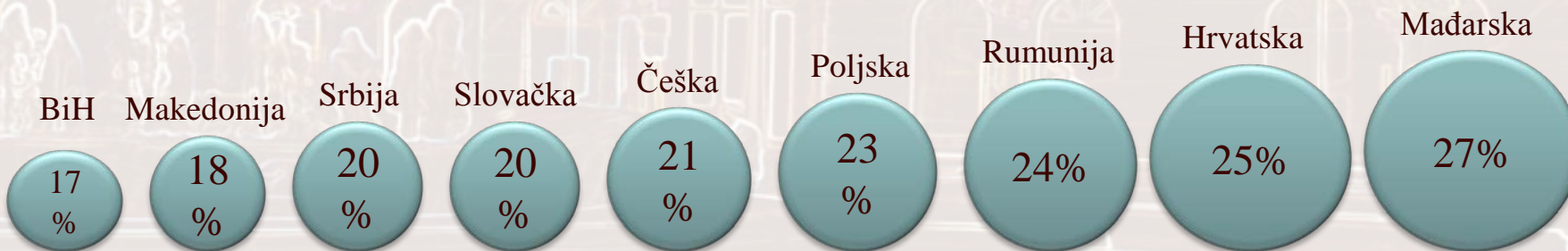
Porez na dobit

Porez na dohodak

PDV

Poreske olakšice u FBiH

▶ Zakon o porezu na dobit FBiH

- ▶ Obveznik koji je u godini za koju se utvrđuje porez na dobit izvozom ostvario preko 30% od ukupno ostvarenog prihoda oslobađa se plaćanja poreza na dobit za tu godinu.
- ▶ Obveznik koji u periodu od pet uzastopnih godina investira u proizvodnju u vrijednosti od najmanje 20 miliona KM, na teritoriji Federacije BiH, oslobađa se plaćanja poreza na dobit za period od pet godina počevši od prve godine investiranja u kojoj mora biti investirano najmanje četiri miliona KM.
 - ▶ Ako obveznik iz stava 1. ovog čana, u periodu od pet godina ne dostigne propisani cenzus za investiranje, gubi pravo na porezno oslobađanje, a neplaćeni porez na dobit se utvrđuje prema odredbama ovog Zakona uvećan za zateznu kamatu koja se plaća na neblagovremeno plaćene javne prihode.
- ▶ Obveznik koji zapošljava više od 50% invalidnih lica i lica sa posebnim potrebama duže od godinu dana oslobađa se plaćanja poreza na dobit za godinu u kojoj je bilo zaposleno više od 50% invalidnih lica i lica sa posebnim potrebama.
- ▶ Obveznik - poslovna jedinica nerezidenta koji je osnovan ili čije je sjedište ili kojem se stvarna uprava i nadzor nad poslovanjem nalazi izvan teritorije Federacije, a u Bosni i Hercegovini oslobađa se plaćanja poreza na dobit za dobit koju ostvari poslovanjem na teritoriji Federacije.

Povlastice za strane investitore

- ▶ Zakonom o politici direktnih stranih ulaganja u BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 17/98, 13/03 i 48/10)
 - ▶ Nacionalni tretman stranim ulagačima, odnosno strani ulagači imaju ista prava i obveze kao i rezidenti Bosne i Hercegovine.
 - ▶ Strani ulagači imaju pravo, radi svojih ulaganja, na teritoriju Bosne i Hercegovine otvoriti račune kod bilo koje poslovne banke u domaćoj ili slobodno konvertibilnoj valuti.
 - ▶ Strani ulagači će imati pravo slobodno upošljavati strane državljane iz inozemstva ukoliko nije određeno drugačije zakonima u Bosni i Hercegovini o radu i useljavanju.
 - ▶ Strani ulagači su zaštićeni od nacionalizacije, eksproprijacije, rekvizicije i mjera s jednakim učinkom; takve mjere mogu se poduzeti isključivo u javnom interesu, sukladno važećim zakonima i podzakonskim aktima, uz plaćanja primjerene naknade.
 - ▶ Strani ulagači imaju ista vlasnička prava nad nekretninama kao bh. pravni subjekti.
 - ▶ Strani ulagači imaju pravo vršiti transfer u inozemstvo, slobodno i bez odlaganja, u slobodno konvertibilnoj valuti, dobiti koja nastane kao rezultat njihovog ulaganja u Bosni i Hercegovini

Najznačajnije strane investicije u Tuzlanskom kantonu

- ▶ Global Ispat koksna industrija Lukavac
- ▶ Sisecam Soda Lukavac
- ▶ Fabrika cementa Lukavac
- ▶ Xella Tuzla
- ▶ CIMOS - TMD Ai Gradačac
- ▶ German Gourmet Dairy Zott Gradačac
- ▶ Lactalis BH
- ▶ Traktionssysteme Bosnia doo Tuzla
- ▶ NLB banka dd Tuzla

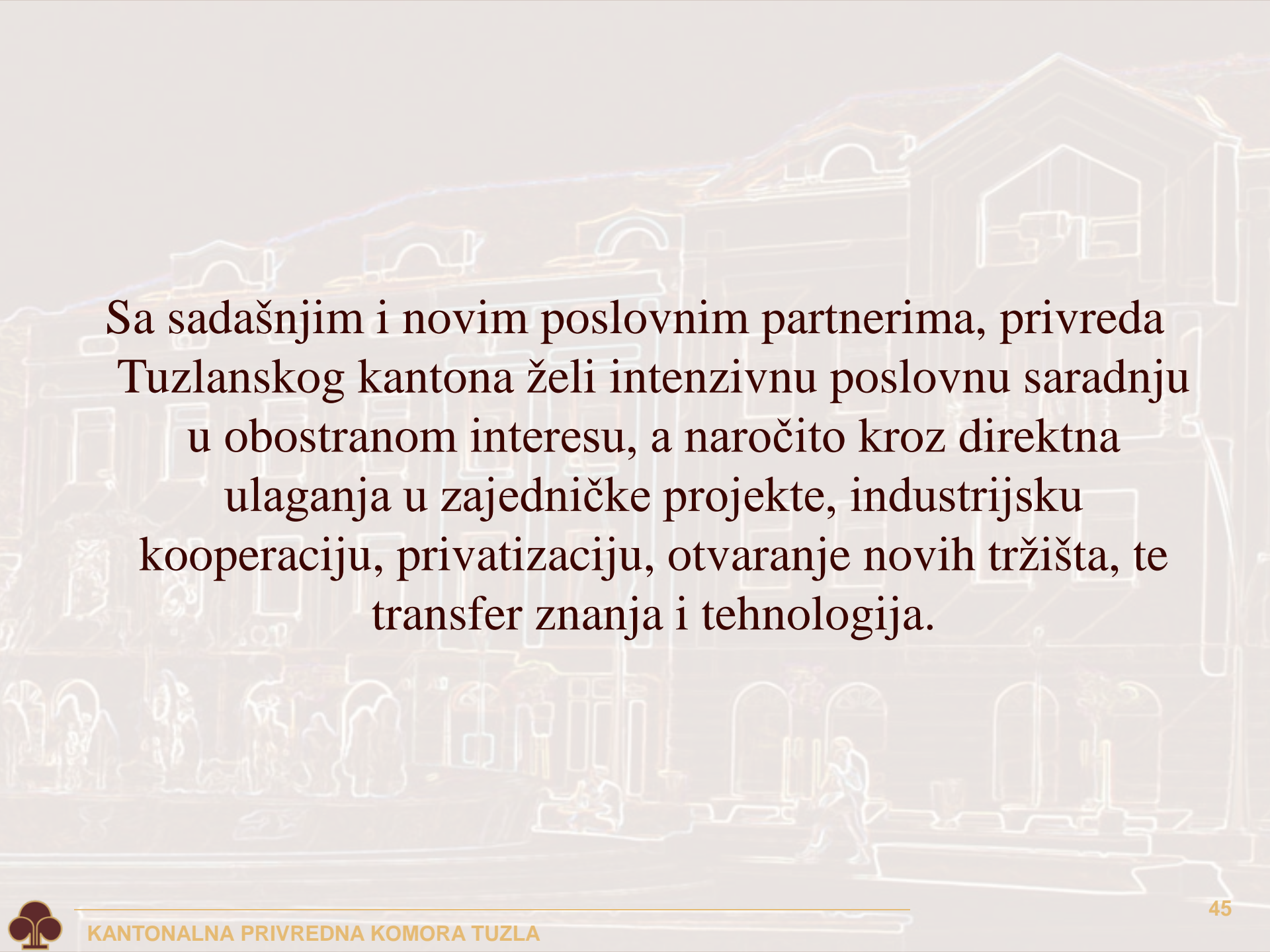

Tuzlanski kanton

- ▶ Vlada Tuzlanskog kantona
- ▶ Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
- ▶ Ministarstvo industrije, energetike i rudarstva
- ▶ Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice
- ▶ Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja
- ▶ Ministarstvo razvoja i poduzetništva
- ▶ Ministarstvo finansija
- ▶ Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povratak

- Kantonalna privredna komora Tuzla
- Obrtnička komora Tuzlanskog kantona
- Turistička zajednica Tuzlanskog kantona
- Udruženje za razvoj NERDA
- Udruženje poslodavaca Tuzlanskog kantona

- ▶ Općina Banovići
- ▶ Općina Čelić
- ▶ Općina Doboј – Istok
- ▶ Općina Gračanica
- ▶ Općina Gradačac
- ▶ Općina Kalesija
- ▶ Općina Kladanj
- ▶ Općina Lukavac
- ▶ Općina Sapna
- ▶ Općina Srebrenik
- ▶ Općina Teočak
- ▶ Grad Tuzla
- ▶ Općina Živinice

Sa sadašnjim i novim poslovnim partnerima, privreda Tuzlanskog kantona želi intenzivnu poslovnu saradnju u obostranom interesu, a naročito kroz direktna ulaganja u zajedničke projekte, industrijsku kooperaciju, privatizaciju, otvaranje novih tržišta, te transfer znanja i tehnologija.

**KANTONALNA PRIVREDNA
KOMORA TUZLA**

Trg slobode b.b., 75000 Tuzla

Tel. +387 35 258-260 // Fax: +387 35 258-271

komora@kpktz.ba

www.kpktz.ba

